

Az időszzerű politikai kérdések vitája az Orvostudományi Egyetem szabad pártnapján

Csütörtökön este rendezték meg a Szegedi Orvostudományi Egyetem dolgozóinak szabad pártnapját az 1-es számú Belklinika előadótermében. A szabad pártnapon megjelent Németh Károly, a Csongrád megyei Pártbizottság első titkára, Abraham Antal, a Csongrád megyei Pártbizottság titkára, Vereska András, a városi pártbizottság második titkára, Balogh István, a városi pártbizottság titkára, dr. Korpássy Béla, a Szegedi Orvostudományi Egyetem dékánja.

Dr. Kükán Ferenc, a Szemészeti Klinika professzorának megnyitói szavai után dr. Szilárd János, a Szegedi Orvostudományi Egyetem Pártbizottsága nevében tartotta meg a szabad pártnap beszámolóját. „Időszzerű politikai kérdések egyetemünkön” címmel. Dr. Szilárd János beszámolójában a többi között szerepelt a hazánkban elkövetett törvénytelen ségek okozói törvényes felelősségre vonásának kérdése, valamint a bizalom helyreállítása az egyetem életében, különös tekintettel az elmúlt években a pártból igazságtalanul kizárt dolgozók gyors visszavételére. Szólt az egyetemi megkötöttségekről, a mindenképpen jogtalan bizalmatlanságról, amellyel az egyetem életébe beleavatkoztak a felsőbb szervek. Többek között szólt a tanszemélyzet legutóbbi bérrendezéséről, amely sajnálatos módon még nem terjedt ki az egyetem egyéb dolgozóira. A külföldi kapcsolatok kiszélesítése mellett a beszámolóban szerepeltek az egyetemfejlesztés soronkövetkező lépései is.

A beszámoló elvégzése után elsőként dr. Kelemen Endre adjunktus szólt fel. Szót emelt az ellen, hogy **miért azok rehabilitálnak most, akik korábban elítéltek,**

s miért nem szerepel a rehabilitálandók névsorában dr. Berkessy László professzor is, aki közel 40 esztendő nagy hírű gyógyító- és kutatómunkájával rendelkezik. Jóleső érzés — mondotta —, hogy a hibák kijavításában részt veszünk mi is, ám az ne úgy történjék, hogy

úgy mossák tisztára magukat egyesek, mintha mindig a mostani idők eljöveteleért harcoltak volna.

Tiltakozott a törvénytelen ügyintézés, a kis és nagy ügyek titkos, misztikus kezelése ellen, hasonlóképpen azon korábbi intézkedések ellen is, amelyek nem a szakismeret tekintetével, hanem az öszekötöttségeket, a dinasztikus szálakat és a funkciót. Arról is szólt, hogy a külföldi tanulmányutak előtt különböző fórumok a lelkiismeretes ügyintézés helyett azon meszterkednek, hogy kimutassák: miért nem lehet mégis ez, vagy az a jelölt külföldre.

Ezután ifj. dr. Hetényi Géza megbízott tanszékvezető a tanszabadság kérdéseiről, a nyelvismeret és nyelvtanulás szabadságáról szólt, majd a marxizmus tanításának kisebb órázámban, de magassabb fokú színvonalat követelte egyes speciális kollégiumok létrehozása formájában. Dr. Korpássy Béla dékán bírálta a Magyar Tudományos Akadémiát, azt a légkört, amely kialakult az elmúlt években, amely szerint **a tudományos megbecsülés helyett a dogmát és a személyi kultuszt helyezték a tudományos élet előterébe.**

Papák keletkeztek — mondotta —, akik tévedhetetleneknek kiáltottak ki magukat, holott a tudományban nincsenek és nem lehetnek papák és megdönthetetlen igazságok. Hangsúlyozta, hogy az akadémiai légkör szülte klikkek felszótatták egymás között a tudományos munkálkodásért járó dotációt, ugyanakkor a megszületett tudományos munkák nem voltak sokszor arányban az így juttatott összegekkel. Hangsúlyozta, hogy ez a bírálat távolról sem az egyenlőséget kéri számon, hanem éppen ellenkezőleg.

Dr. Németh András sebész az orvosi sajtó körül kialakult klikkekről szólt, akik a cikkek minősítése és a

megjelentetése felett döntöttek. Ugyanakkor a nivótlan cikkek elburjánzottak a tudományos irodalomban. Dr. Turánszki Károly gyógyszer-tani intézeti tanársegéd az Élettani Társaság szabadság-vágyáról, az utóbbi években háttérbe szorított demokratikus jellegéről beszélt, s arról, hogy

a fiatalok lelkiületét meg kell szabadítani az olyan értelmű tekintély-tiszteletől, amely ez ideig szorosan a lelkülségre nevelt.

Horváth Éva, a gazdasági munka bürokratikus voltáról, a hivatali pepcselésről, a gazdasági megkötöttségről beszélt. Bartucz József a gazdasági ügyek és az anyagkezelésben kialakult helytelen módszerekről tett említést, hangsúlyozta, hogy az ágylétszámok növekedésével semmiképpen, még megközelítően sem növekedett az alsó- és középkaderek létszáma és a betegellátás anyagi körülményei. Tarthatatlan — mondotta — az orvosegészségügyi dolgozók mostani lakáviszonya is, amelyen minél előbb gyorsan kell segíteni. Dr. Benze György a klinikai kultúra hiányosságairól, valamint a tudománypolitikában kialakult visszasságokról beszélt, többek között arról, hogy az Akadémia becslje meg jobban aspiránsait. Dr. Szűcs Zsuzsa

az indokolatlan gyógyszer-takarékosságról mondott el jellemző példákat,

többek között azt, hogy a kerületi orvosok a gyógyszer-túllépéstől félve nemegyszer nem a szükséges gyógyszert írják fel pácienseiknek. Felszólt még dr. Marton György adjunktus, valamint a szakszervezet nevében Totka Bálint, aki az egészségügyi dolgozók fokozottabb megbecsülését követelte. Többek között azt, hogy minél előbb létesüljön bölcsőde és napközi otthon az orvos-egyetemi dolgozók 350 gyermeke számára.

Ezután Németh Károly, a Csongrád megyei Pártbizottság első titkára emelkedett szószárra. Bevezető szavaiban hangsúlyozta, hogy megéri az aggályokat és a türelmetlen hangokat, hiszen

a júliusi határozat végrehajtásában sok huza-vona-nak lehetünk szemtanúi.

A józan türelmetlenség mindenképpen jogos. Hangsúlyozta, hogy egyetért a sajátóban, a különböző üléseken és megbeszéléseken folytatott bátor hangú vitákkal, mindezt személy szerint is nagyra értékeli, ha a viták kapcsán egyes részletkérdésekkel nem is ért teljesen egyet. Az ország dolgában nagyon súlyos hibákat követtünk el — mondotta —.

Az 1953 júniusában hozott határozatok lényegükben helyesek voltak, csak megakadályozták végrehajtásukat az 1955 márciusában, októberében és novemberében hozott határozatok.

A párt azonban júliusban ismét helyes alapokra helyezte politikáját. A júliusi határozatokat helyesléssel fogadták a munkásság, a parasztság és a értelmiség. Az elmúlt hetek azonban azt bizonyították, hogy a júliusi határozat után sem cselekszünk mindig elég gyorsan. Vatarottan megyünk előre a határozat végrehajtásában. A közvéleményt nagyon megzavarta Nagy Imre elvtárs ügyének tisztázása körül huza-vona. A helytelen határozat védése kellemetlen helyzetbe hozta a funkcionáriusokat is, joi-

lehet a Politikai Bizottság már akkor is tudott Rákosi Mátyás és Nagy Imre közötti lévő ellentétéről.

Ezzel kapcsolatban legfőbb dolgunk most, hogy

Nagy Imre elvtárs személyét megszabadítsuk mind azoktól a rágalmaktól, a jobboldaliság vádjaitól, amiket soha nem is követett el.

Nagy Imrét meg kell védeni az olyan hangoktól, amelyek azt bizonygatják, hogy Nagy Imre a termszöszövetkezői mozgalom bomlasztására törekedett. Jól tudjuk ma már, hogy

Nagy Imre helyesen látta a magyar viszonyoknak megfelelően a szocialista mezőgazdaság egészét.

Véleményem szerint — hangsúlyozta Németh Károly elvtárs — tájékoztatni kell a közvéleményt a való igazságról, s Nagy Imrét meg kell védeni és biztosítani kell neki az őt megillető politikai és társadalmi szerepet.

A funkcionárius-kérdésről kijelenthetem — mondotta —: nagyon sajnálom, hogy részt vettem olyan határozatok végrehajtásában, amelyek kárt okoztak a munkáoszáltnak, a parasztságnak és az értelmiségnek.

Akiben nem lesz erő az elkövetkezendő időkben, hogy levonja a kellő következtetést saját munkájáról, az megérdemli — legyen az miniszter, vagy párttitkár —, hogy a belhelyezett bizalmat elveszítse és a nép félreállítsa.

Akikben viszont látni a jóindulatot, azokat segíteni kell ahhoz, hogy igazságosan és hűen szolgálhassák a nép ügyét.

Az egyetem sajátos problémái megoldásával és kívánságai egyetért a megyei pártbizottság, hasonlóan a tudománypolitika felülvizsgálatával is, az akadémiai klikkek felszámolásával, amelyet a Központi Vezetőség legközelebbi ülésén szóvá is tesz — mondotta Németh Károly elvtárs. — A szegedi egyetemi eseményekkel, a fiatalok követelte kérdésekkel egyetértünk, csak ne forró fejjel csináljuk. Ami pedig az egyetem anyagi vonatkozású problémáit illeti, azt a jövőben jobban támogatjuk. Hangsúlyozom, hogy érdem szerint kell elbírálni — jelentős állami támogatással is előmozdítani — a külföldi tanulmányutakat és minden ezzel kapcsolatos kérdést.

Németh elvtárs különös hangsúllyal szólt arról a jelenségről, amely az utóbbi időben felütötte a fejét: az egészségtelen nacionalizmusról,

amely eltorzítja népünk igaz szeretetének megnyilvánulását a Szovjetunió iránt, amely nem kevesebb, mint közel 13 millió embert áldozott többek között a magyar nép felszabadulásáért is. Németh Károly elvtárs hozzátűzte, hogy a párt vezetői kérték szót, többek között Papp István gépész is, aki javasolta, hogy a Magyar Népköztársaság törölje el a halálbüntetést, mondván, hogy akinek életet nem adhatunk, attól ne is vegyük azt el.

A nagyon eredményes szabad pártnap — amely az országos és a helyi kérdések vizsgálatában az egészséges vitaszellem, a helyes véleménycsere megindítására is nagyszerű példa volt — d. Kükán Ferenc professzor zárszavával ért véget.

Megalakult a Iózsaf Attila Kör

Vita az értelmiség helyzetéről

Tegnap este tartotta alakuló ülését és egyben első vitaestjét a szegedi József Attila-kör. A vitaesten az értelmiség helyzetéről tárgyaltak az Ády téri

egyetem nagytermét zsúfolásig megtöltött résztvevők. A vita — mely lapzártakor még tart — részletes ismertetésére vasárnap számunkban visszatérünk.

Az ötéves terv, az önállóság és az export kérdései

az Újszegedi Kender-Lenszövő Vállalatnál

TEXTILIPARUNKNAK jelentős kapcsolatai vannak a nemzetközi kereskedelemben. A második ötéves terv vitája során köztudomásúvá vált, hogy a textilipar termelését a jövőben viszonylag kisebb mértékben fejlesztjük, s a fogyasztás növekedéséhez szükséges árumennyiséget az eddigi exportra szánt termékekből fedezzük. Ennek ellenére nem lebecsülendő textiliparunk külkereskedelmi szerepe, s ezen belül különösen a ponyva-export. Ezt a cikkünket nagyobb részben teljesen hazai anyagból állítottuk elő, s ez a körülmény a deviza-szerzés könnyebb útját jelenti.

Az Újszegedi Kender-Lenszövő Vállalat már a felszabadulás előtt is jelentős tételeket exportált, főleg ponyvák és szabókellékekből. A fejlődésben azonban 1955-ben töres következtet be a nyugati cégek világpiacra való nagyarányú megjelenése miatt. Az Újszegedi Kendergyárban jelentős erőfeszítéseket tettünk a választék bővítésének és a gyártott cikkek minőségének megjavításá érdekében. A múlt esztendőben az üzem és a Hungarotex kapcsolatai is javultak és ma már odáig jutottunk, hogy egy-egy külföldi igény jelentkezése esetén soron kívül elvégezzük a mintázási

kat és elkészítjük az árajánlatot. Ennek következtében külkereskedelmi forgalmunk kimutathatóan megélenkül és számottevő sikereket értünk el a nyugati és keleti piacokon. Üzemünk csomagolójában gyakran találkozhatunk Singapur, Hannover, Bélyruth, Isambul és Kairó városok nevével. Azonban feltétlenül javítanunk kell még nyugati kereskedelmi kapcsolatainkat. Gyártástechnológia tekintetén szaktanáknk kell az évtizedes szokásokkal és egyre nagyobb gondot kell fordítanunk az impregnálás korszerű módszereire. Nyugat felé különösen jelentős lehetne az eddigi eléggé elhanyagolt tűzőtöltő exportálása. A magyar tömlők világszerte ismertek és felülmúlják a nyugati és skandináv államok szabvány-előírásait. Valószínű, hogy a Hungarotex máig sem foglalkozott megfelelően a magyar tömlő exportjával.

KÜLKERESKEDELMI SZERVEINK lemaradtak a nyugati kereskedők mögött és nem megfelelő mértékben koordinálták exporttevékenységünket a baráti államokkal sem. Textiliparunk további exportlehetőségeit erősen befolyásolja az a körülmény, hogy meg tudjuk-e javítani kapcsolatainkat a külföldi piacokon és

hogy szakembereink a helyszínen meg tudnak-e ismerkedni az igényekkel.

Az utóbbi időben fokozott gondo: fordítottunk az export-árak minőségére és számos új minőséget is kimintáztunk nyugati ajánlatra. Komoly konkurrenciát teremthetnénk ezzel a Nyugaton ismert és a piacokon általános előforduló olasz kenderponyvákkal szemben.

Az export-minőségek gyártása és a kereskedelemmel való fokozott koordinálás már a nagyobb önállóság és a fokozott gazdasági felelősség jegyében történik. A műszaki és gazdasági szakembereink előtt világossá vált, hogy gazdasági előrehaladásunk és az életszíntvonal további emelkedése érdekében a jövőben lényegesen többet kell tennünk, hiszen a decentralizálás, a nagyobb önállóság egyúttal azt is jelenti, hogy az üzem kollektívája kifejtheti azokat a képességeket, amelyek eddig nem kaptak érvényesülési lehetőséget.

MA MÁR MINDEN RÉMÉNY megvan arra, hogy az üzemünkben dolgozó műszaki és gazdasági szakemberek a külkereskedelmi szervekkel karöltve túlszárnyalják a felszabadulást megelőző idők exportvolumenét és megteremtsek ezen a téren is a további fejlődés lehetőségét.

Marosi János
főkönyvelő

A főiskolások is csatlakoztak

Diák-nagygyűlés az auditorium maximumban

Az egyetemünk keddi diák-nagygyűlése után csütörtök este a Pedagógiai Főiskola hallgatói és nevelői töltötték meg az Ády téri egyetem auditorium maximumát. A nagygyűlésen a főiskolai élet kérdéseit vitatták meg és csatlakoztak a keddi gyűlésen megalakult Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetségéhez. Az összejövetelen a diákság számos kívánságának és követelésének adott hangot. Szőke Sándor főiskolási vita-indító előadásában a diákok lelkes helyesléstől kísérve fejtette ki véleményét a MEFESZ-ről. Ez egyben igen éles bírálatot jelentett a DISZ munkájáról. „Nem arról van szó — mondotta —, hogy mi nem akarunk politizálni, de nem úgy, ahogy velünk akarták. Nem hivatalos társasjáték és fejbölgés a politika. A DISZ politikai óvodájában ezért nem is virágozhatott ki politikai élet. Mi nem elégszünk meg a szölamokkal és ígéretekkel. Mindig pontosan tudni akarjuk, mi a helyzet, hova, miért menjünk.” Majd a DISZ-szal kapcsolatosan bejelentette, hogy az egyetemi ifjúság úgy érzi, ez a szövetség nem tudja megoldani az ő problémáit, még akkor sem, ha akarja. „Az ifjúság — folytatta — nem érzi magának a DISZ-vezetőit, a lejárt politika költőitancosait. Teljes választási demokratizmust követelünk a DISZ alapszerveitől a Központi Vezetőségéig. Végre azok vezessenek bennünket, akiket mi választunk, nem pedig felsőbb szervek jelölnek, s a program is. alulról induljon ki. A DISZ a szegedi főiskolán nem élvezi az ifjúság bizalmát, ezért alakult meg a MEFESZ.

A beszámolóból és a felszólalásokból az ifjúság több

határozott kívánsága — „követelése” — bontakozott ki. Határozottan kiálltak egy főiskolai reform megvalósítása mellett, de a főiskola megszűntetése ellen. Kívánják az ideológiát oktatás sűrgős és hathatós javítását, a nevelési gyakorlat növelését, a kultatív nyelvoktatást, az órászám csökkentését és a részleges fakultációt, valamint hogy a szaktárgyakon kívüli tantárgyakból ne kelljen vizsgázni, csak „megfelelt — nem felelt meg” minősítés legyen. Vajda és Vajtai professzoroknak azonnal katedrát kíván az ifjúság. A külföldi kirándulások lehetővé tétele mellett a gyűlés — a Szabad Népben és a Szabad Ifjúságban megjelent cikkek szellemében — határozottan kiállt. Emellett országos kérdésekben is szólt emeltek, mondván, hogy ők a munkások és parasztiok fiai, nekik kell kimondani a nép kívánságait.

A gyűlés résztvevői megválasztották MEFESZ képviselőitket a helyszíni javaslatok alapján s határozatot fogadtak el, amely az elhangzott kívánságokat foglalja össze. A diák-nagygyűlés megfigyelők szerint az egyetemi diákok értekezleténél valamivel enyhébb, kevésbé élénk és határozott légkörben folyt le. Egészében mégis olyanok mondható, amely a szocialista demokratizmus kibontakozását segíti elő, s az új szellemért küzdők oldalára sorakoztatta a diáktömegeket. A felszólalások között elhangzottak ugyan néha naivabb, elnéző mosolyt keltő kívánságok és vélemények is, de mindez egy ilyen — s első — diákgyűlésen még természetes. A döntő a törekvés helyessége és az egység volt.

N. F.

Jelentés az őszi vetésről

A baktói Kossuth Termelőszövetkezet tagjai pénteken dében jelentették, hogy 200 katasztrális holdon befejezték az őszi búza vetését. Elvetettek 50 hold őszi árpat és 20 hold őszi zabot is.

A szegedi Dózsa Termelőszövetkezet tagjai szintén befejezték az őszi kalászosok vetését. A szövetkezet 73 holdas búzatáblája várja már az őszi esőket.

— A Szegedi Fényképész Szövetkezet fennállása ötödik évfordulójának ünnepét ma, szombaton este 8 órakor tartja Lenin utca 7 szám alatti központjában.

— A Hazafias Népfőrt rókusi nöbízottsága a Rókusi Művelődési Otthonban október 20-án 6 órakor műsoros estet rendez, melyre mindenkit szeretettel vár a vezetőség.

Tűzelőgondok

A téli tűzelőllátásra vonatkozó több hivatalos megnyugtató bejelentés után induljunk el tűzelő vásárolni. Kezdjük Újszegeden! Lássuk mit, mikor és hogyan és hol vásárolhatunk.

— Csak ezek a régi, rossz, poros szeneke vannak. Minőségi tűzelő nemigen van még kintánban sem. Nyár óta alig-alig jut egy kocsi — s meddig tart az? Egy órahosszág. Tessék naponta érdeklődni! — mondja meleg együttérzéssel a kedves telepvezető. Az arcan látszik, hogy sajnálja az embereket — de mit tehet? Amit kap, azt eladja.

A Tisza-pályaudvar érdeklődésünkre a következőket közvetíti a telefon:

— Jelenleg csak délmagyarországi és nyári tárolási, gyenge minőségű rostált szénünk van. Reggel volt egy kevés komló, de már elfogyott. Hígyjék el elvtársak, negyedórát tart, ami naponta beérkezik! Rengetegen állnak itt minden reggel.

A Marx térről ezt jelentik:

— Háztartási kevert, mátranzák és kisterenyje szénünk van. Hogy minőségi?... Az kérem, sajnos nincsen.

Mezgyugtató közlést két helyről kaptunk — a Tavasz utcából és a Vársárhelyi sugárútról. Persze ez a megnyugvás a körülményekhez sovány vigasz.

— Itt, a Vársárhelyi sugárúton 1200 mázsa szén van jelenleg, igaz gyengébb szeneke, gáti és háztartási, de a múlt héten volt Kócsk is, és körülbelül 100 mázsa brikett, meg komló. A szűkséglethez képest eddig nem volt komolyabb fennakadás.

— Pécsi iszapunk van és szabad fánk — mondják a Tavasz utcából. Neha-neha egy-egy kocsi más, jobb szemet is kapunk.

A rókusi pályaudvar mindig mással beszél.

Petőfitelepen nem veszik fel a kagylót. Ertesülésünk szerint a TÚZEP-telep itt zárva van. Jókori!

Szóval fázunk, fázogunk. Kinek van ideje arra, hogy naponta sorba álljon és veszedkedjék pár mázsa tűzelőért? Vagy interpelláljunk? Inkább küldjenek szemet!